

ชีวิตครูของผม ตอน เมื่อผมเข้าคุก

นำเสนอเมื่อ : 14 ต.ค. 2551

อันนี้เป็นประสบการณ์ของผมอีกแบบหนึ่งเลยนะครับ

อันนี้อย่าเข้าใจผิดว่าผมต้องไปติดคุกนะครับ
เรื่องมีอยู่ว่าระหว่างที่ผมเรียนศึกษาศาสตร์ มสธ. นั้น
ก็อยากจะหาประสบการณ์การสอน จึงอาสาเข้าไปสอนในเรือนจำ
อยากทราบถึงวิธีการสอนเป็นอย่างไร ก็ทำหนังสือถึง ผบ.เรือนจำ และ
หน.ต.น.สังกัด ซึ่งท่านก็กรุณาให้ไปสอนได้ ก็การสอนวันแรก
ต้องผูกประตูกุญแจเพื่อตรวจสอบสิ่งของตอหมาก่อน
สิ่งที่ห้ามนำเข้าก็คือกระเป๋าสตางค์ โทรศัพท์มือถือ
ที่ต้องเก็บไว้ในช่องเก็บของที่ทางเรือนจำกำหนดดูให้
จากนั้นก็จะมีเจ้าหน้าที่ฝ่ายศึกษาของเรือนจำมารับเข้าไปอีกชั้นหนึ่ง
เพื่อจะไปรอนักเรียนที่ห้องรับรอง ขอบอกว่า กำหนดสอนเวลา 13.00 น.
แต่สอนจริง ๆ จะเริ่มเมื่อ 13.15 น.
เพราะทางฝ่ายศึกษาจะต้องเปิดตัวผู้ตอซึ่งที่เป็นนักเรียนออกมาจากส่วนที่เรีย
กว่าเรือนนอนก่อน ก็จะตรวจสอบ ก็จะมาถึงห้องเรียนก็กินเวลาพอสมควร
เวลาเลิก เราต้องเลิกก่อน เพราะผู้ตอซึ่งตออาบน้าเตรียมกินข้าว ตั้งแต่
15.00 น. อันนี้เป็นสิ่งที่เราต้องวางแผนการสอนให้พอดีเวลาในคราวต่อไป
การสอนนั้นจะแยกผู้ตอซึ่งชายและหญิงออกต่างหาก
ผู้ตอซึ่งหญิงก็จะเรียนอีกอาคารหนึ่ง แต่ใช้ห้องสมุดร่วมกัน
เวลาใช้ห้องสมุดก็จะแยกกันเป็นเวลา เวลาที่ผู้ตอซึ่งหญิงยืมหนังสือ
ก็จะมีเจ้าหน้าที่คุมแถวมายืมหนังสือ
ซึ่งก็จะเป็นอาหารตาสำหรับลูกศิษย์ผมในช่วง 1 นาที
บางคนก็เป็นสามีภรรยากัน แต่มาติดคุกเรือนจำเดียวกัน
ก็จะมีโอกาสเห็นตอนมายืมหนังสือ แต่คุยกันไม่ได้
แต่เรือนจำก็ไม่ใจร้ายหรอกนะ เค้าจะจัดให้มีโอกาสพบกันสัปดาห์ละครั้ง
โดยจัดพบกันที่ห้องเรียนสำหรับคนที่ เป็นสามีภรรยา กัน โดยให้นั่งคุยกันได้ 30
นาที แต่ห้ามจับมือถือแขน หรือทำอะไรที่เลยกว่านี้ ให้คุยกันได้
โดยมีผู้คุมเป็นผู้กำกับดูแล ผมก็ว่าวิธีนี้ก็ดีนะ

ตอนเรียนก็มีโอกาสได้สอนเพื่อนผมที่ติดคุกด้วย
แต่ถึงจะเป็นเพื่อนแต่เมื่ออยู่ข้างใน การปฏิบัติตัวก็ต้องทำตามระเบียบ
คือเค้าจะมาคุยกับเราตามลำพังไม่ได้ และจะเรียกเราอย่างเพื่อนสนิทไม่ได้
ต้องใช้คำว่าครู

แต่เราก็จะพูดกับเพื่อนตามปกติและให้กำลังใจเพื่อนก่อนกลับทุกครั้ง
การเรียนการสอน ก็จะเน้นในระบบครูเป็นศูนย์กลาง
แต่ก็สามารถให้ผุ้ต้องขังฝึกปฏิบัติได้ โดยระหว่างที่สอนจะมีพัศดี
มานั่งอยู่หลังห้อง และเวลานักเรียนยกมือถาม และเราจะต้องเดินไปหานักเรียน
ผุ้คุณก็จะเดินมาไกล ๆ กับเรา ทั้งนี้อาจจะเป็นเพื่อความปลอดภัยของเราก็ได้
อันนี้ถือว่าเป็นระเบียบ

สำหรับการบ้านเราก็จะพยายามให้ฝึกปฏิบัติในห้องให้เสร็จเลย
และตรวจให้เสร็จ เพราะผุ้ต้องขังจะต้องเข้านอนเป็นเวลา
และขึ้นเรือนนอนเป็นเวลา เอกสารหรือตำราบางอย่าง นำไปได้
แต่อาจจะถูกจำกัดในเวลาอ่าน

มีการสอบและการประเมินผลเหมือนนักเรียนข้างนอก
แต่ต่างกันตรงที่ ระเบียบวินัย

นักเรียนของเราในเรือนจำนั้นอยากเรียนหรือไม่อยากเรียน ก็ต้องฟังเราสอน
จะคุยกันหรือทำอะไรเหมือนนักเรียนข้างนอกจะยาก มีคุยกันเป็นส่วนน้อย
ถ้าไม่สนใจ ผุ้คุณก็จะมาสะกิดว่าฟังครูสอน แต่จากการที่คุยแล้ว
ส่วนใหญเมื่อไปอยู่ในเรือนจำ ก็เริ่มมีเวลาคิดทบทวนในสิ่งที่กระทำไป
หลายคนบอกว่าจะกลับเนื้อกลับตัว ก็ถือว่าเป็นสิ่งที่ดี

ซึ่งเราก็ให้กำลังใจเค้าเสมอ
และในเรือนจำก็จะมีห้องสมุดให้ผุ้ต้องขังสามารถยืมหนังสือไปอ่านได้
ระบบก็เหมือนกับห้องสมุดข้างนอก

เจ้าหน้าที่ก็จัดจากผุ้ต้องขังที่มีความประพฤติดี
และมีการเรียนการสอนทุกอย่างในนั้น

รวมถึงวิชาคอมพิวเตอร์และวิชาวาดแผนไทย

มีการให้ผุ้ต้องขังมาฝึกนวดโดยเปิดบริการให้กับบุคคลภายนอกด้วย
วิทยากรก็จะมาจากภายนอกเป็นส่วนใหญ่

ซึ่งผุ้ต้องขังหลายคนพยายามที่จะเรียนให้มาก ๆ เพราะผลจากการเรียนมาก
ก็มีสิทธิ์ที่จะนำไปประกาศนียบัตร ไปใช้ในการประกอบการลดหย่อนโทษได้
แถมวิชาที่ ผมได้ เห็นก็มีวิชาที่น่าสนใจแยะ

มีแม่กระทิงฝึกเป็นนักจัดรายการวิทยุ ผมเคยถามที่แรงงานจังหวัดว่า
หางานทั่วไป มีการรับผุ้ต้องขังทำงานหรือไม่ หลังพ้นโทษ
ก็ทราบวาปัจจุบันได้เปลี่ยนไปจากเดิม คือร้านค้าต่าง ๆ ก็รับเขาทำงาน

ซึ่งผิดจากแต่ก่อน พอทราบว่าเคยติดคุกมาแล้ว โอกาสที่จะได้ทำงานนั้นยาก
ส่งผลให้ผู้ที่พ้นโทษออกไปต้องกอดูตีและกลับเขามาอีกลูกศิษย์ผมหลายคนก็เรี
ยนต่อจนจบระดับปริญญา ผู้ต้องขังที่เป็นลูกศิษย์ผม เรียนจนจบ
มสธ.ในคุกก็หลายคน หลายคนก็เริ่มที่จะเรียนต่อ บางคนก็ได้ทำงาน
เวลาผมไปธุระพบพวกเขา พวกเขาก็มาทักทายเรา
ซึ่งผมก็ดีใจมากที่เห็นลูกศิษย์ผมได้ทำงาน กลับเนื้อกลับตัวเป็นคนดี
อันนี้ก็เป็นอีกหนึ่งประสบการณ์การสอนของผมที่อยากนำมาเล่าให้ท่านได้อ่านกัน
นะครับ ต้องขอขอบคุณทางเรือนจำที่ได้เปิดโอกาสให้ผมได้เข้าไปสอน
และได้รับรู้ความจริงว่า ปัจจุบันเรือนจำได้มีการพัฒนามาก
และเน่นที่จะคืนคนดีสู่สังคม
อันนี้ไม่ได้สนับสนุนให้ใครเข้าไปในคุกหรือกู่หนะครับ
แต่เล่าถึงการพัฒนาของเรือนจำในการปฏิบัติกับผู้ต้องขัง